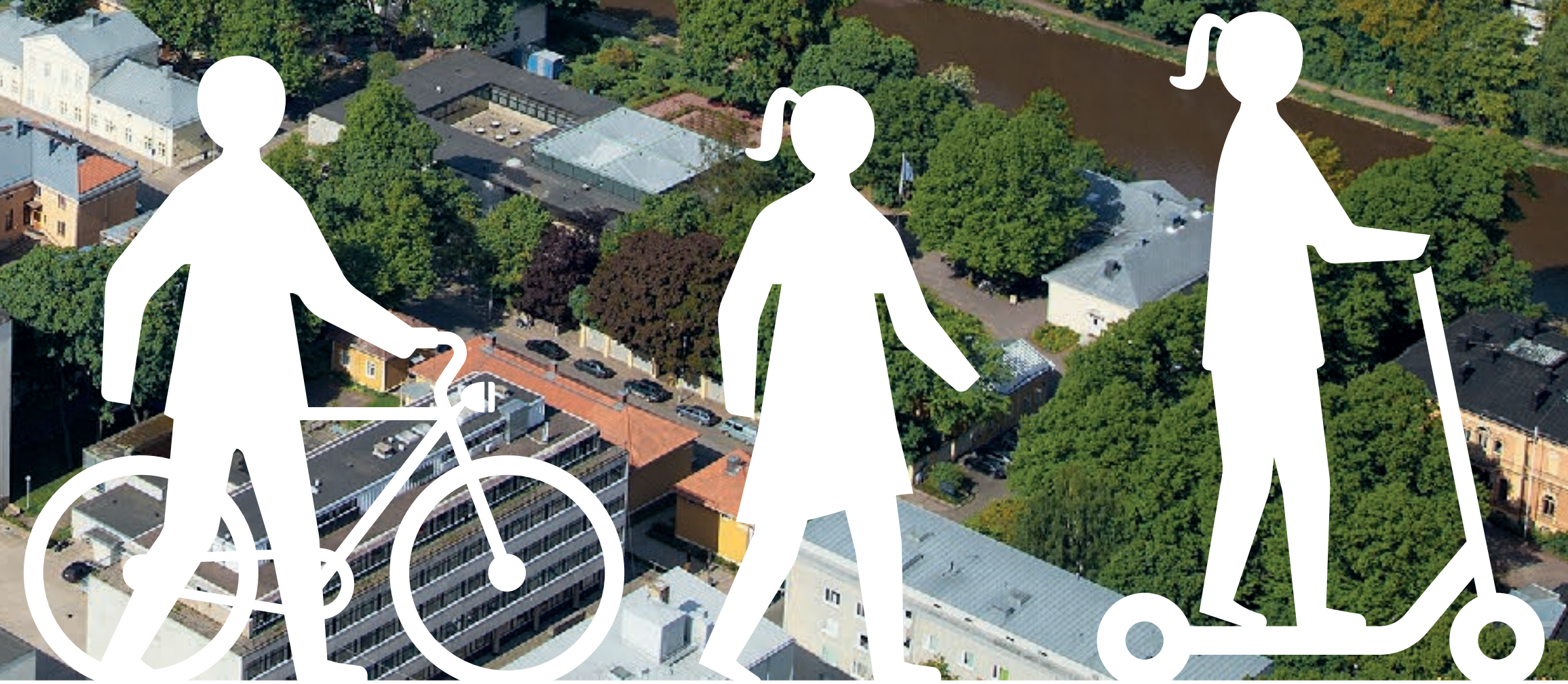

Tarjous

Vanhankaupungin opastaminen ja palvelupolut

Kiinteistöt, matkailu, palvelut,
tapahtumat ja yhteisöt

Opastamisen tavoite

Hankkeen tavoitteena on osallistavan suunnittelun menetelmillä luoda Vanhankaupungin alueelle toimiva kaupunkiopastamisen järjestelmä, joka jatkaa aikaisemmin Turun kaupungissa toteutettuja opastamisen projekteja.

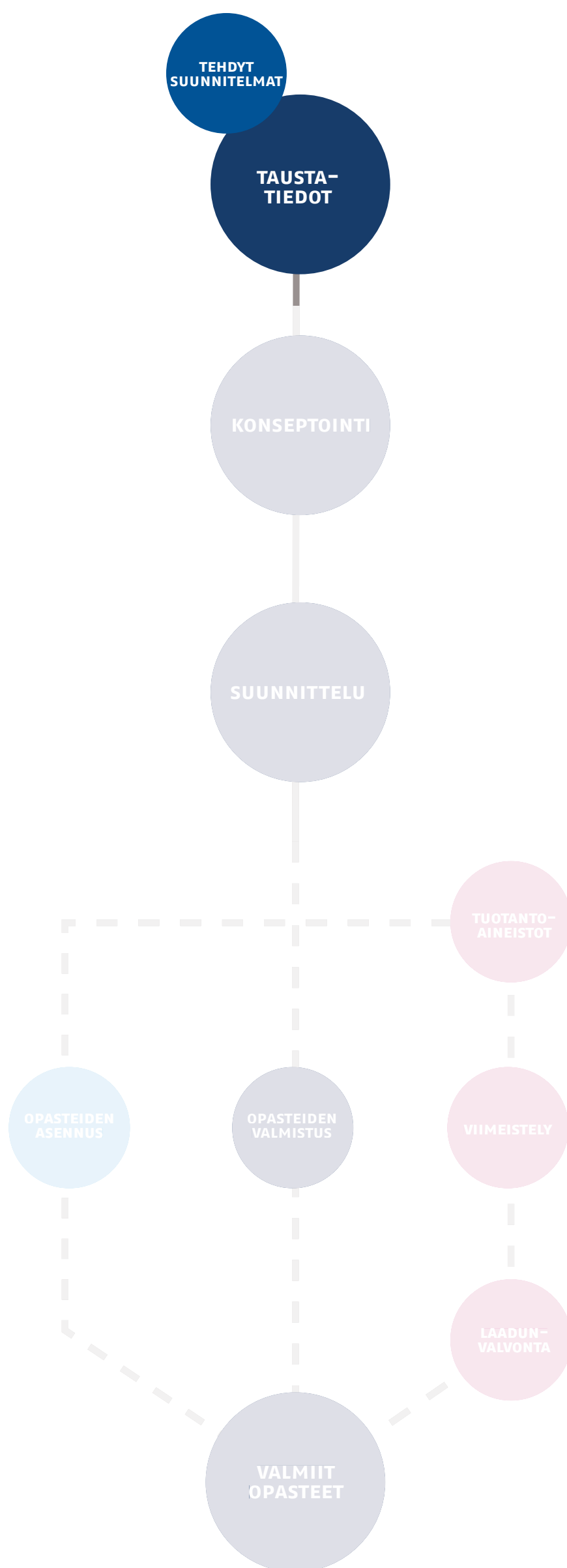
Vanhankaupungin kattava opastusjärjestelmä yhdistää reittejä esimerkiksi Ylioppilaskylältä, Kupittaaan asemalta ja Tiedepuistosta kaupungin keskustaan ja palvelee matkailijoita, opiskelijoita ja muita turkulaisia. Se nopeuttaa alueella liikkumista, palveluiden ja nähtävyyksien löytämistä sekä sujuvaa asiointia isoissa kiinteistöissä. Opastamisessa huomioidaan myös esteettömyys ja se edistää palvelujen saavutettavuutta.

Kaupunkiopastamisen järjestelmä kattaa ulkona tapahtuvan opastamisen, piha-alueiden opastuksen ja myös sisätilojen opastuksen. Näin alueen toimijoiden, esimerkiksi Turun yliopiston kanssa, voidaan luoda kampusalueelle kaupunkiopastamiseen integroitu alueopastaminen, jossa eri kiinteistöt ja sisätilat on huomioitu.

Kaupunkiopastamisessa luodut kartat ja opastuksen tiedot ovat myös hyödynnettävissä digitaalisesti esimerkiksi palvelukartta-sovelluksen kehittämisessä. Hanke on osa laajempaa kokonaisuutta, jossa Turun kaupungin vetovoimaa ja palvelujen saavutettavuutta parannetaan yhtenäisellä kaupunkiopastamisella. Hankkeessa huomioidaan alueen eri toimijat, Vanhankaupungin kehityssuunnitelma ja alueen historiallisuus.

1. Taustatiedot ja kohteiden auditoinnit, tarvemäärittely

Tässä työvaiheessa kartoituksen alla ovat Vanhankaupungin palvelut, museot ja niiden asiakaspolut. Yliopistojen & koulutuksen, seurakuntien, tapahtumien ja muiden toimijoiden asiakasohjautuvuus auditoidaan. Muotohiomo perehtyy taustamateriaaleihin, alueen kehityssuunnitelmaan ja vetovoimatekijöihin sekä aikaisemmin kerättyyn käyttäjähaastatteluihin/kyselyihin.

Työvaiheessa selvitetään Vanhankaupungin alueen kohteiden nykyisen opastamisen taso (sekä digitaalinen että kaupunkiopastaminen, huomioidaan myös esim. kampusalueen opasteet). Alueella on myös useita reittejä (esim Helenan ja Pietarin polut) ja opasteita jotka tulee integroida osaksi kaupunkiopastamisen kokonaisuutta.

Digitaalisesta opastamisesta mm. palvelukartan ja muiden verkkosivujen kautta tapahtuva opastaminen huomioidaan. Samalla arvioidaan Fölin reittioppaan toimivuus alueella, julkisen liikenteen opasteet, näkyvyys ja niiden rajapinnat kaupunkiopastamisen kanssa.

Alueen kehittämissuunnitelma käydään hankkeen alussa yhdessä projektipäällikkö Tuija Alihaanperän ja opastamisen suunnittelutiimin kanssa läpi. Näin varmennetaan se, että kaupunkiopastaminen suunnittelussa ymmärretään alueen kehittäminen ja opastamiseen vaikuttavat suunnitelmat. Samalla myös sovitaan tarvittavista tapaamisista esim. kehityssuunnitelmaan osallistuneiden arkkitehtien ja muiden tahojen kanssa.

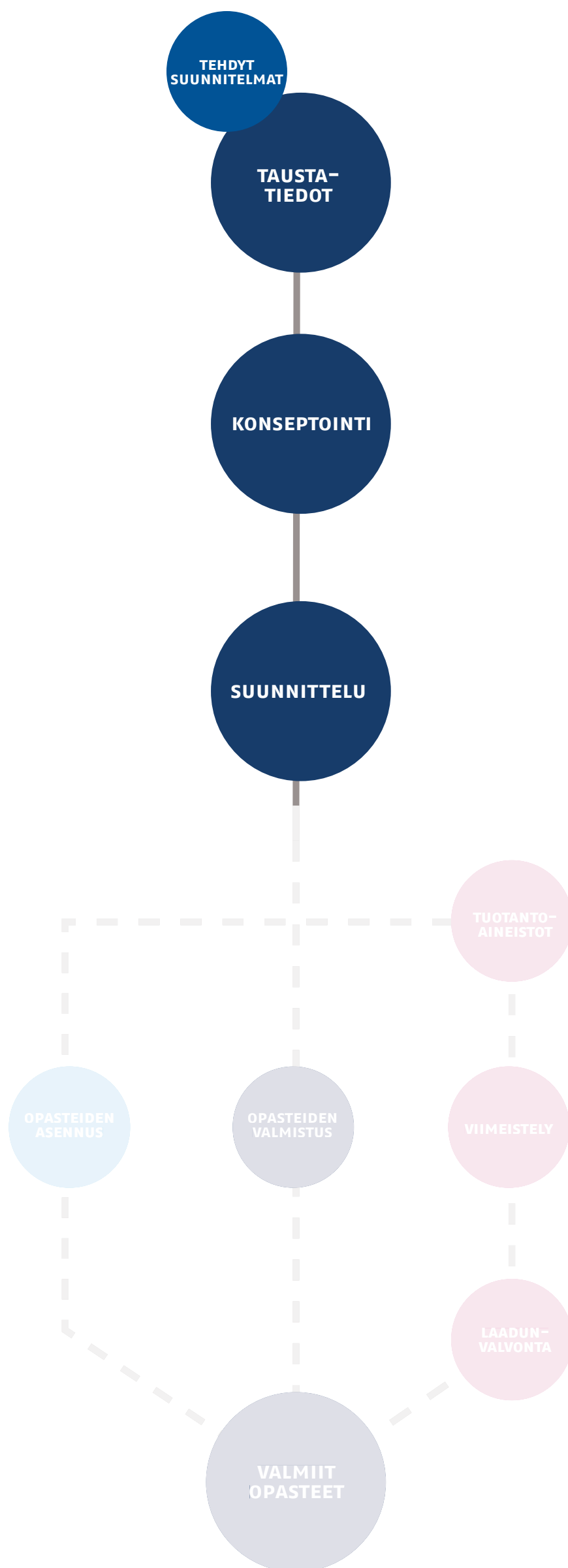
Kartoitus tuottaa kootun näkemyksen siitä, miten eri kohteissa opastetaan ja mitä eri opastamisen tasoja on. Lähtötietoihin ja taustamateriaaliin perehtyminen varmentaa sen, että kaupunkiopastamisen suunnittelu täydentää alueen kehittämistä ja huomioi jo nyt olemassa olevat suunnitelmat ja projektit.

Osallistaminen hankkeessa tapahtuu hyödyntämällä Turun kaupungin jo luomaa suunnittelijayhteisöä ja kontakteja alueen toimijoihin. Opastamisen suunnittelussa osallistetaan alueen kaupunkikuvasta ja suunnitelmasta vastaavia tahoja. Osallistamisella varmistetaan eri toimijoiden opastamisen tarpeiden ja omistajuuden selvittäminen. Samalla eri tahot sitoutetaan suunnitteluun ja luodaan puitteet avoimeen yhteisölliseen opastamisen suunnitteluprosessiin.

Osallistaminen koskee myös alueen eri toimijoita (esim. yliopistot, säätiöt, seurakunnat ja tapahtumat,) jotka ovat mukana vaikuttamassa alueen kehittämiseen.

Kaupunkilaisten ja eri käyttäjäryhmien seuranta, kuuleminen ja osallistaminen toteutetaan omana kokonaisuutena ja kuuluu hankkeeseen. Sen avulla kerätään kaupunkilaisten, alueen asukkaiden (esim Piispankatu-Biskopsgatan ry:n), matkailijoiden, vierailijoiden (esim. yliopistojen luennoitsijat ja vierailijaryhmät) ja palveluiden käyttäjien näkemyksiä eri kohteiden löytämisestä, opastamisesta ja liikkumisesta alueella. Seuranta tarkoittaa kenttätöitä Vanhassakaupungissa, eri käyttäjäryhmien "varjostamista" ja nopeita haastatteluita tilanteissa, joissa he etsivät palveluita ja liikkuvat kaupunkitilassa. Haastattelut kootaan yhteen kuvitettuun raporttiin jossa on kuvattu havaintoja, opastamisen haasteita ja ideoita joita kehittämistyöhön on saatu.

2. Konseptointi ja testaus, suunnittelu

Työvaiheessa tuotetaan alueen paikallisuutta ja kaupunginosan opastamisen kokonaisuutta huomioiva konsepti, jonka eri osa-alueita voidaan pilotoida. Pilotoinnin avulla kerätään palautetta ja tarkennetaan kaupunkiopastamisen suunnitelmaa. Konseptoinnin avulla määritellään myös opastesuunnitelman toteutuksen priorisointia ja tarkennetaan tuotantoon liittyvää kustannusarviota. Pilotoinnista kohteeksi voidaan valita myös jokin kiinteistö (kuten Brinkkalan talo) ja sen avulla testata Vanhankaupungin opastamisen konseptia.

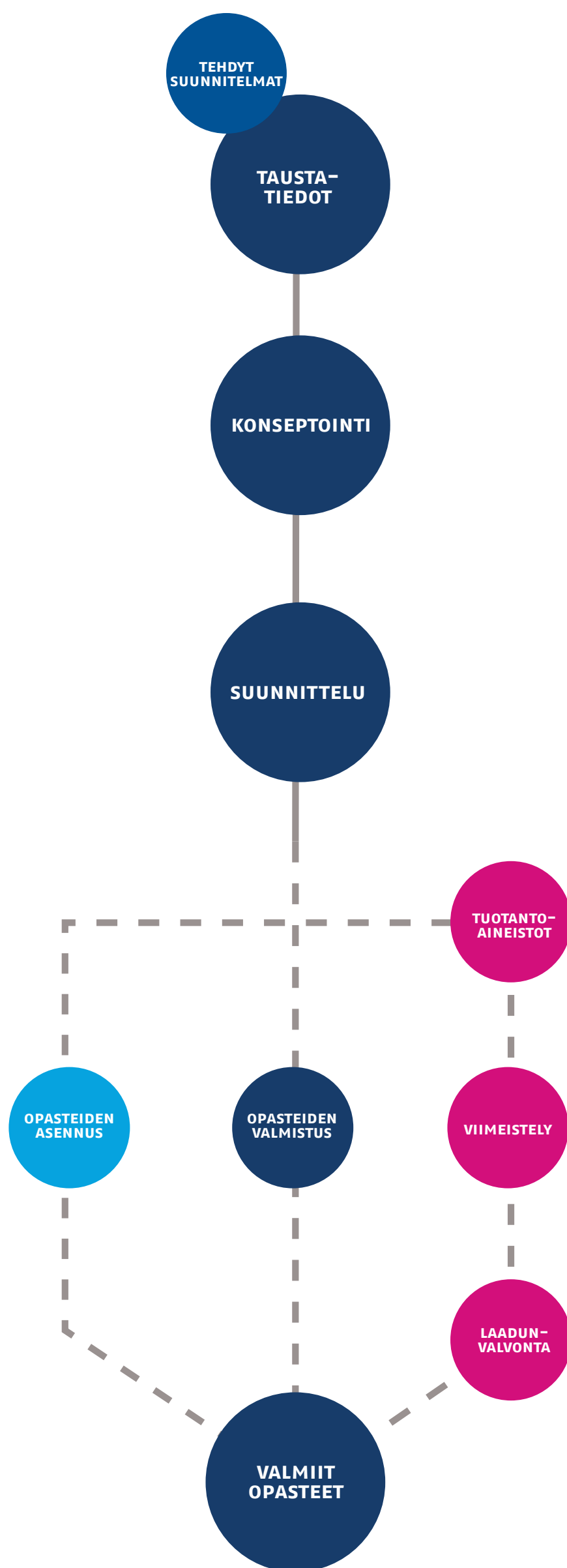
Suunnittelu ja tuotannon valmistelu

Suunnittelussa edetään yhdessä sovitun priorisoinnin mukaisesti. Suunnitelma tuottaa alueelle tulevien kaupunkiopasteiden sijainnit ja niiden visuaaliset sisällöt eli eri opastepylonit, viitat ja karttataulut. Suunnitelma tuottaa myös alueelle tulevat uudet opastekategorioiden malliopasteet esim. historiasta kertovat kohdeopasteet ja kiinteistöjen pihalueiden kartat (esim. Brinkkalan talo). Alueen karttapiirtäminen on tehty ja sen avulla eri opasteiden karttasisällöt voidaan rajata tarvittaviin opasteisiin.

Suunnitelma käydään yhdessä projektipäällikkö Tuija Alihaanperän, kaupungin suunnittelijoiden ja hankkeen projektitiimin kanssa läpi ja sen perusteella päätetään opastamisen tuotannosta.

Koska alueen tarkkaa opasteiden määrää ja sijainteja ei tarjousvaiheessa ole vielä täsmennetty, opastamisen tuotantokulut eivät kuulu tähän tarjoukseen. Tämä tarjous kattaa selvitykset, osallistamisen, opastamisen konseptin Vanhankaupungin alueelle ja sen testauksen sovitussa kohteessa. Tarjous sisältää myös opasteiden suunnittelun eli kokonaissuunnitelman alueelle jossa näkee miten Vanhankaupungin opastaminen toteutuu.

3. Tuotantoon liittyvä koordinaatio, asennus ja käyttöönotto 2022

Vanhankaupungin opastesuunnitelma on hyväksytty ja opasteiden tuottaminen ja asentaminen voidaan aloittaa. Muotohiomon vastaa opastuksen tuottamisesta ja koordinoinnista erikseen tehtävällä sopimuksella ja jättää tästä työvaiheesta erillisen tarjouksen, joka perustuu puitesopimushintoihin. Muotohiomo myös vastaa kaupungin opasteiden ja kilpien puitesopimustoimittajan kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Tavoitteena tuoda uusi opastaminen osaksi Vanhankaupungin asiakasohjautuvuutta, palveluita ja alueidentiteettiä. Toteuttaminen tehdään synkronoidusti Aurajoen opastamisen ja alueen rantojen opastesuunnittelun kanssa.

Hyväksytyin suunnitelman perusteella pyydetään tarjous kaupungin opasteiden ja kilpien puitesopimustoimittajalta ja asennusurakoitsijalta opastuksen toteutukseen. Vanhankaupungin opastamisen tuottaminen ja asennus aloitetaan heti kun siihen liittyvät tarjoukset on hyväksytty. Muotohiomo tuottaa lopulliset tuotantoaineistot, valvoo tuotannon laatua ja koordinoi tuotannon sekä asennuksen työt. Asennusurakat tilaa ympäristötoimiala.

Muotohiomo osallistuu opastamisen tuotantovaiheeseen ja voi vastata hankinnasta. Tuotantovaiheen töistä eli tuotannon koordinaatiosta, asennuksen valvonnasta, tarvittavista katselmuksista ja tuotantoaineistojen viimeistelystä ja toimituksesta tuotantoon Muotohiomo tekee erillisen tarjouksen, kun opastuksen suunnitelma on valmistunut.

Kaikki hankkeen aikana tuotetut tiedot, raportit ja suunnitelmat luovutetaan kaupungille. Kaikki opastuksen suunnitelmat tallennetaan myös kaupungin opastamisen aineistopankkiin.

Tavoiteaikataulu on että Vanhankaupungin opastaminen on asennettu syksyllä 2022.

Suunnitelmaan liittyviä erityispiirteitä ja havaintoja

- Luodaan jo vuoden 2021 aikana toimivat yhteydet Vanhankaupungin alueelle sijoittuvien tapahtumajärjestäjien kanssa siten, että isojen kaupunkitapahtumien opastaminen ja väliaikaiset reititykset voidaan toteuttaa osana kaupunkiopastamista 2022. Nyt tarjottuun hankkeeseen sisältyy eri tapahtumatuottajien osallistaminen ja kuuleminen. Tapahtumien osalta tavoite kesällä 2022 on, että niiden edellyttämä poikkeusopastaminen on tehty yhdessä ja noudattaa kaupunkiopastamisen konseptia.
- Muotohiomo on konseptoinut taustavalaistun kaupunkiopastamisen pylonin, jota on ajateltu juuri Vanhankaupungin tyyppisiin arvokkaisiin ympäristöihin. Alueelle voi tulla uusia ja edistyneempiä kaupunkiopastamisen valaistuja/digitaalisia pyloneita, jotka huomioivat Vanhankaupungin valaistusta ja esim. tapahtumia, matkailijoita, aikatauluja ja reitityksiä. Näiden osalta sovitaan tarvittaessa erillisestä muotoilu- ja ohjelmointityöstä. Tästä erillisestä opastemuotoilun työstä tehdään pyydettäessä erillinen tarjous.

Kaupungin resursoinnista

Hanketta koordinoidaan yhdessä projektipäällikkö Tuija Alihaanperän kanssa. Näin varmistetaan että tarvittavat eri tahot kaupunkiorganisaatiossa ovat tietoisia hankkeesta ja voivat osallistua siihen.

Muotohiomo on toteuttanut eri kaupunkiopastamisen projekteja yhteistyössä Turun kaupungin kanssa vuodesta 2019 alkaen. Pystymme tavoittamaan ja sitouttamaan eri asiantuntijoita opastesuunnitteluun ja koordioimaan suunnitteluun liittyvää yhteistyötä. Tunneimme myös hyvin kaupungin opasteiden ja kilpien puitesopimustoimittaja Logoa Oy:n.

Näemme että roolimme on olla tiiviissä yhteistyössä hankkeet tilaajan projektipäällikkö Tuija Alihaanperän kanssa ja resursoimme aikaa työskentelyyn Turussa. Muotohiomo vastaa hankkeen eteenpäin viemisestä ja johtaa palvelumuotoilun ja kaupunkiopastamisen suunnittelua.

Erityisesti hankkeessa tullaan huomioimaan mm. kevyen liikenteen väylien ja kaupunkiliikkumiseen liittyvää suunnittelua, mm. Maija Noravan ja Taneli Pärssisen kanssa. Kaupunkimuotoiluun liittyen tehdään yhteistyötä ympäristötoimialan kanssa huomioiden kaupunginarkkitehti Nea Tuominen ja esim. miljöösuunnittelija Tomi Hangisto. Matkailun ja tapahtumien osalta tehdään yhteistyötä Visit Turun tiimin Sirpa Saaren, Satu Hirvenojan ja Juha Elon kanssa. Kaupunkiopastamisesta vastaavan Riikka Niemelän, projektipäällikkö Päivi Pohjalaisen ja Tiedepuiston kehittämisen liittyvän asiantuntijan Janne Mustosen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Osallistamisen metodeista

Kaupunkiopastamisen suunnittelun keskiössä ovat käyttäjät: kaupunkilaiset. Hankkeen aikana eri käyttäjäryhmien edustajia haastatellaan (kvalitatiiviset haastattelut) ja Vanhankaupungin opastamisen suunnitelma voidaan esitellä avoimessa tilaisuudessa esim. kaupungin pääkirjaston studiossa tai muussa helposti saavutettavassa julkisessa tilassa. Muotohiomo voi myös esittää suunnitelman ja kerätä siitä palautetta yhteistyökumppanin (esim. kaupunginosayhdistyksen) kanssa järjestettävässä tilaisuudessa tai muuten sopia (esim. kaupunginosayhdistyksen kanssa) miten osallistaminen, huomioiden koronatilanne, järjestetään.

Eri toimijoiden kuten seurakuntien, säätiöiden ja yliopistojen kanssa, jotka aikaisemmin ovat vaikuttaneet Vanhankaupungin kehityssuunnitelmaan, koordinoidaan yhdessä projektipäällikkö Tuija Alihaanperän kanssa tarvittavat suunnittelutapaamiset ja työpajat. Arviomme on, että laajempia eri yhteisöjä sitouttavia työpajoja tarvitaan neljä: taustoittamisessa ja ideoinnissa, suunnitelman hahmottamisessa eri sidosryhmien kanssa (2 kpl) ja viimeistelevä työpaja kaupunkiorganisaation kanssa, kun suunnitelma tarkistetaan ja valmistellaan tuotantoa.

Pienempiä ryhmiä osallistavia tapaamisia järjestetään eri toimijoiden kanssa. Esim. ammatillisten oppilaitosten ja yliopistojen kanssa voidaan koordinoida opiskelijoiden työpaja, jossa kerätään tietoja ja ideoita kampusalueella liikkuvilta opiskelijoilta, jos koronatilanne hellittää. Työpajat voivat olla myös avoin pop-up-tilaisuus kampusalueella, jossa suunnitelmaan on helppo ottaa kantaa ja siitä voidaan samalla jakaa tietoa.

Kaupunkiorganisaation kanssa sovitaan yhteiset etätapaamiset (tai koronatilanteen salliessa kokoukset), joiden yhteydessä voidaan toteuttaa myös esimerkiksi Miro-alustalla ideointia ja osallistavaa suunnittelua. Yhdessä projektipäällikkö Tuija Alihaanperän kanssa koordinoidaan tarvittavat osallistajat ja aikataulut. Muotohiomo vastaa osallistamisen ja työpajojen agendasta, fasilitoimisesta ja tulosten raportoinnista.

Hankkeen hinnoittelussa on huomioitu tarvittava resursointi osallistamisen järjestämiseen perustuen aikaisempaan kokemukseemme vastaavan laajuisista hankkeista. Opastamisen suunnittelun metodimme perustuvat käyttäjälähtöisyyteen, joten merkittävä osa suunnittelutyötä on kenttäkartoitusta ja eri käyttäjäryhmien kohtaamista kaupunkiympäristössä.

Osallistamisen metodeista

Miten osallistetaan ja huomioidaan käyttäjiä

- Ideoista ja konsepteista tehdään selkeitä esimerkkejä jotka käydään läpi eri käyttäjäryhmien kanssa
- Suunnitelman viestintään ja näyttämiseen panostetaan alueella. Hyödynnetään esimerkiksi yliopistojen tiloja (opastekonseptin esittely) ja järjestetään asukasyhdistysten kanssa opastamisen suunnitelman esittely ja keskustelutilaisuudet.
- Haastatellaan käyttäjiä ja testataan opasteita yhdessä eri kohderyhmien kanssa
- Kuullaan ja sitoutetaan kaupungin esteettömyystyöryhmä ja asiantuntijat mukaan projektiin
- Pidetään suunnittelun rajapinta avoimena: ollaan valmiita jakamaan suunnitelmia ja keräämään niistä palautetta.

Tarjous ja hankkeen vaiheet

Syys-lokakuu yht 112 h

Taustatiedot

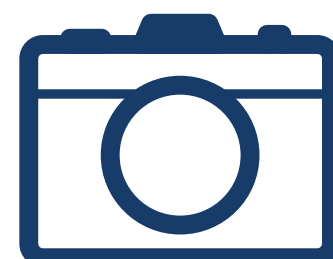
Taustatiedot ja -suunnitelmat	2040
Kaupunkikävely ja auditointi	2720
Yhteenveto lähtötilanne	3400
Verkostoituminen, tapaamiset	1360

9520

Tapaamiset Turussa, projekti käyntiin
Yhteiset tavoitteet määritelty
Suunnittelun mittarit
Yhteistyömalli luotu
Hyvä ymmärrys kehityssuunnitelmasta

Projektin koordinointi ja yhteistyömalli sovittu. Kuvitettu projektisuunnitelma ja valmiit aikataulut työpajoille. Alustavat kenttäselvitykset tehty.

Työvaihe sisältää kenttähaastatteluita ja yhteiset suunnittelutapaamiset Tuija Alihaanperän ja Vanhankaupungin opastamisen tiimin kanssa.

Syyskuu-lokakuu yht 112 h

Kohteiden kuvaus, tarvemäärittely

Ranta, kevytliikenne	1360
Yliopistonmäki, kampusalueet	2040
Museot, muut julkiset tilat	1360
Puistot ja pihat	2040
Alueen digitaalinen opastaminen	2720

9520

eri alueet ja miljööt kartoitettu
eri toimijat tavattu ja hanke esitelty
opastamisen tavoitelista tarkennettu
alueen toimijoiden koordinointi tehty

Alueet kuvattu ja havainnekuvia tehty. Auditointipresentaatio valmis. Yhteinen työpaja kaupunkiorganisaation kanssa.

Työvaihe sisältää tarvittavat digitaalisella alustalla tai Turussa toteutettavat 1-2 työpajaa kaupunkiorganisaation ja suunnittelijoiden kanssa.

Loka-marras-joulukuu yht 184 h

Konseptointi, suunnittelu

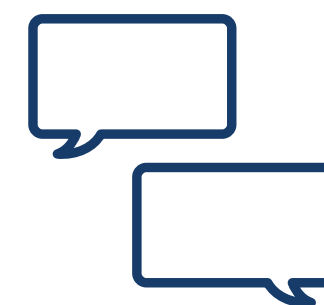
	3400
Opastehierarkiat	6800
Opastamisen sisällöt	
Vanhankaupungin opastamisen visuaalinen ilme	2040
Yhteistyö arkkitehtien ja kiinteistöjen kanssa	3400

15640

Huomoidaan eri liikkumisen muodot
Havainnollinen esitys opastamisesta
Tarvittavat työpajat sisällöistä
Uudet alustavat kartat
Uhteistyö kiinteistöjen opastamiseen luotu

Opastejärjestelmä konseptoitu ja esitelty Alueen yhteisöjen ja toimijoiden kanssa työpaja, jossa selvitetään opastamisen rajapintoja esim. yliopistojen, seurakuntien ja museoiden kanssa.

Työvaihe sisältää tarvittavat digitaalisella alustalla tai Turussa toteutettavat 1-2 työpajaa Vanhankaupungin toimijoiden, kaupunkiorganisaation ja suunnittelijoiden kanssa.

Tammi-helmikuu yht 104 h

Suunnitelman jalostus

Pilotointi eli testikohteiden suunnittelu	3400
Käyttäjäpalaute, keskustelut, pilotoinnin kuvaus	1360
työpajat pilotoinnissa, valmistelut ja raportointi	2040
Yhteisöllinen suunnittelu	2040

8840

Testataan eri opastemallien toimintaa
Testataan opastesijainteja
Työstetään sisällöt ja opasteiden ulkonäkö
Opastamiseen liittyvä viestintä ja tiedotus

Valittujen pilottien toteutus, suunnitelman viimeistely. Pilotoinnissa käytetään opasteiden 1:1-hahmomalleja esim. muovitulosteita. Testeillä kerätään tietoa opasteiden luettavuudesta ja eri reitittämisen toimivuudesta. Piloitoinnissa käytetään myös havainnekuvia ja 3D-mallinnusta.

Matkat, materiaalit ja tuotantokulut

Testitulostukset	680
Hahmomallit	460
Pilotoinnin opastetestit	1200
Muut materiaalit	600
Matkat 8kpl ja päivärahat 14kpl	2904

5844

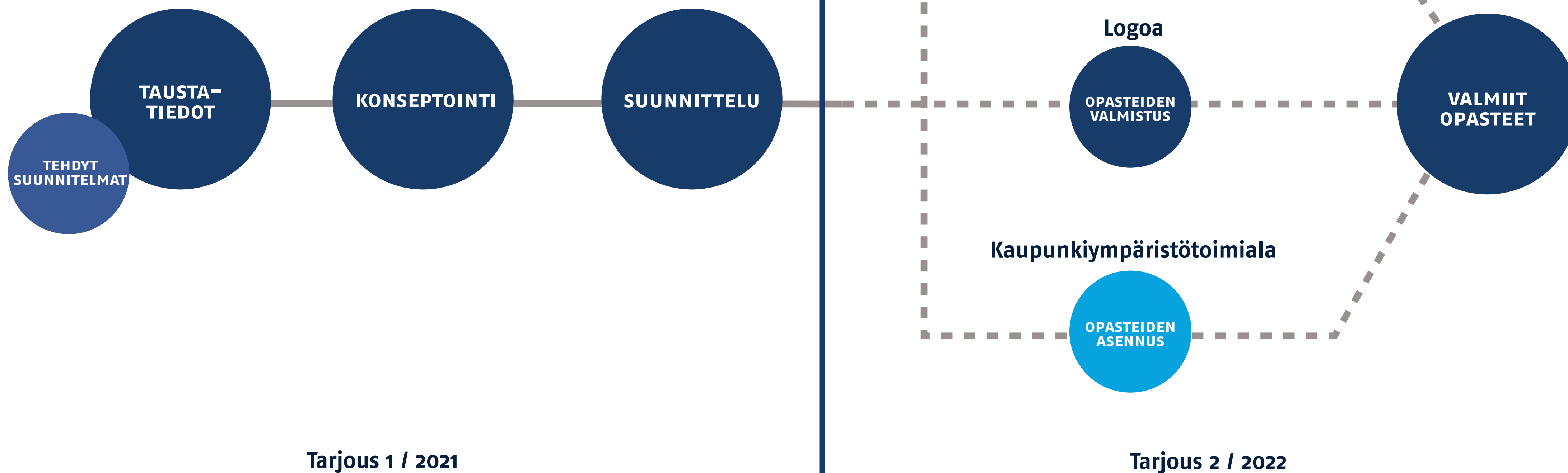
Suunnitelma valmis
Toteutuskustannukset laskettu & tuotannosta sovitaan
Muotohiomo tekee tuottamiseen ja toteutukseen liittyvän tarjouksen
Opaste- ja kilpitoimittaja kilpailutetaan
Asennusurakoitsija kilpailutetaan (Ympäristötoimiala, Anu Nuora)
Tuotannossa edetään tarjousten mukaisesti 2022 kevät ja kesä.
Vanhankaupungin opastuksen suunnitelma valmis

Ideointi, konsepti ja suunnittelu yht. 43 520 € + matkat & materiaalit

Kaikki yhteensä 49 364 € alv 0%

Projektin eteneminen

Hankkeen etenemistä seurataan yhdessä projektipäällikkö Tuija Alihaanperän kanssa. Laskutus hankkeessa on kuukausittain työtuntien mukaisesti ja Muotohiomo ilmoittaa etukäteen yhteyshenkilölle kuukausittaisen laskutuksen. Laskutuksessa huomioidaan, että sovitut työvaiheet on tehty ja työvaiheisiin liittyvät presentaatiot ja raportit toimitettu asiakkaalle.

Opastamisen projekteja

Vanhankaupungin alueen hanke yhdistää kaupunkiopastamisen projektit satamasta Kupittaan asemalle. Aikaisemmat suunnitelmat ja niihin liittyvä dokumentaatio toimii taustatietona hankkeessa. Suunnittelussa huomioidaan esimerkiksi Tiedepuiston ja jokirannan toteutuneet opasteprojektit siten, että Vanhankaupungin opastamisen kokonaisuus integroituu saumattomasti osaksi jo toteutunutta opastamisen järjestelmää. Vastaavasti voidaan ennakoida myös jokirannan ja muita tulevien opasteiden vaikutusta Vanhankaupungin suunnitelmaan. Alla listaus muista projekteista:

Keskustan pylonit

- Kirjastosilta
- Tuomiokirkontori
- Aurakatu-Linnankatu
- Auransilta

Tiedepuiston pylonit

- Hämeenkatu-Kiinanmyllynkatu
- Dentalia
- Kupittaaan asema
- Vierailukeskus Joki

Tehdyt yleis-suunnitelmat

- Keskustan alue
- Tiedepuisto

Työn alla olevat

- Aurajoen opastamisen suunnitelma
- Merikeskuksen opastaminen
- Saaristolaivaliikenteen digitaalinen opastaminen
- Kupittaanpuiston opastesuunnitelma
- Turun Ammattikorkeakoulun opasteet Kupittaalla
- Uudet Abribus-kartat (valmistunut heinäkuussa 2021)

